

UNIVERSITATEA „VASILE ALECSANDRI” DIN BACĂU
FACULTATEA DE LITERE

**The Shaping of Linguistic Identity:
Interdisciplinary Perspectives**

(Construirea identității lingvistice:
perspective interdisciplinare)

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

Domeniul: Filologie

Conf. univ. dr. Nadia-Nicoleta MORĂRAȘU

2021

Nadia-Nicoleta Morărașu

Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

Teza de abilitare, *The Shaping of Linguistic Identity: Interdisciplinary Perspectives* (Construirea identității lingvistice: perspective interdisciplinare) prezintă realizările mele științifice și profesionale înregistrate după obținerea titlului de doctor în filologie, în 2007, precum și direcțiile viitoare de dezvoltare profesională, științifică și didactică.

În calitate de membră a comunității academice, mă recomand ca fiind o exploratoare a limbilor moderne care încearcă să identifice și să utilizeze, în mod eficient, punți între și căi de acces spre diferite domenii de cercetare a acestora. Din acest motiv, în locul încadrării studiilor mele anglistice în limite disciplinare stricte, teza mea oferă o cartografiere a unor direcții viabile de cercetare pe care le-am urmat în mod constant în itinerariul academic personal, prin adaptarea teoriilor și modelelor consacrate și propunerea altora noi, sub „umbrela” teoriilor identității.

În prima parte a tezei (**B-i**), voi jalona traseul realizărilor mele științifice din perioada postdoctorală, detaliind direcțiile de cercetare în care am favorizat îmbogățirea inspirației științifice trecând dincolo de granițele disciplinare. Contribuțiile personale în trei domenii principale de cercetare – studii identitare, studii lingvistice și studii de traducere – vor indica direcții care se întrepătrund și se completează reciproc.

Preocuparea mea constantă din călătoria interdisciplinară rămâne relația indisolubilă dintre limbă și identitate, relație reflectată în propria interpretare a conceptului de identitate lingvistică. Prin urmare, secțiunea I.2.2.1 se referă la studii identitare bazate pe perspective asupra limbajului identității vs. studii ale identității limbilor în contexte specifice. Am pornit în acest parcurs de la identitatea personală dezvăluită prin relatări autobiografice și identitatea academică proiectată în mediul online pentru a ajunge ulterior la construcția lingvistică a identităților. Ariile mele de cercetare care se circumscriu sferei studiilor identitare includ identitatea narativă modelată prin limbajul numelor, identitatea socială construită discursiv prin tipuri și stereotipuri sociale și, nu în ultimul rând, identitățile naționale, etnice și gastronomice marcate de practici culturale contextualizate și exprimate lingvistic prin combinații sintagmatice, expresii frazeologice și procedee onomastice.

A doua direcție de cercetare care acordă, de asemenea, importanță interdisciplinarității în abordarea studiului limbilor este susținută de câțiva piloni solizi ai studiilor lingvistice și disciplinelor conexe, cum ar fi onomastica, stilistica, frazeologia și sociolingvistica.

Originalitatea contribuțiilor științifice pe care le-am adus la extinderea cunoașterii în aceste domenii ține de științele onomastice. De altfel, recunoașterea interesului meu major pentru studiile onomastice de către colegii de facultate a fost consolidată prin apartenența mea la comunitatea internațională a specialiștilor în științe onomastice (confirmată prin acceptarea și menținerea statutului de membru al ICOS, International Council of Onomastic Sciences, începând cu 2008), publicarea unui articol în co-autorat în prestigioasa revistă *Onoma* (2011) și prin participarea la Conferința Internațională ICONN4 de la Baia Mare și la Congresul ICOS XVI de la Debrecen în 2017. În explorarea limbajului numelor, am acoperit o gamă diversă de interese de cercetare, cum ar fi terminologia referitoare la nume, frazeologia onomastică, stilistica numelor proprii literare etc. În plus, prin publicarea recentă a unui material lexicografic bilingv (englez-român) complet inedit, dedicat terminologiei onomastice (*English-Romanian Dictionary of Name-related Terms/ Dicționar englez-român de termeni referitori la nume*), am deplina certitudine că am adus o contribuție semnificativă la extinderea inventarului terminologic din acest domeniu.

Având în vedere că am reușit să identific noi căi de explorat, demersurile mele științifice în domeniul frazeologiei sunt de asemenea de interes. Înclinația spre o abordare complexă a fenomenelor lingvistice mi-a permis explorarea unor combinații de perspective ale comparației din limba engleză: de la abordarea contrastivă a categoriei gramaticale a comparației încă de la elaborarea propriei lucrări de licență, am ajuns la abordarea stilistică a expresiilor frazeologice și la orientarea bazată pe corpus în investigarea figurilor retorice bazate pe comparație. Secțiunea I.2.2.2 ilustrează mecanismele prin care se poate realiza tranziția, într-o manieră bine documentată științific, de la comparațiile frazeologice la cele poetice, în același cadru lexicografic. Metodologia folosită în realizarea cercetării din *A Dictionary of Similes: from Phrasemes to Tropes* [Dicționar de comparații: de la frazeme la tropi] poate fi aplicată în tratarea altor teme, iar rezultatul este un instrument didactic util pentru studenții interesați de modele de folosire creativă a resurselor lingvistice.

Plasându-mă la confluența dintre studiile lingvistice și studiile literare, prin abordarea stilistică descrisă în secțiunea I.2.2.3, am extins și am îmbogățit modele consacrate de analiză lingvistică a textelor literare, propunând interpretarea identității stilistice prin conjugarea a trei componente – identitate auctorială, identitate textuală și identitatea cititorilor – fiecare cu trăsături relevante și mărci lingvistice specifice.

A treia direcție dezvoltată în secțiunea I.2.3., studiile de traducere (teoria și practica traducerii), se bazează pe abordări contrastive și analiză de corpus, care și-au dovedit utilitatea practică în rezolvarea unor probleme ridicate de traducerile specializate.

Prolificitatea întregii mele activități de cercetare a fost asigurată de gestionarea bine planificată a proiectelor mele și de dialogul și colaborarea constantă cu colegi cu orientări academice similare. Toate liniile de cercetare pe care le voi descrie în teza de abilitare se reflectă în publicațiile mele, care includ cărți științifice și articole scrise individual sau în colaborare, materiale didactice create, coordonate sau editate de-a lungul anilor, ediții tematice ale revistelor științifice, recenzii de cărți și comunicări în cadrul unor evenimente științifice internaționale. Prin urmare, prin întreaga mea activitate profesională am câștigat recunoașterea în comunitatea academică, dovedită prin afilierea la asociații științifice/profesionale și la centre de cercetare, citări sau prezențe în baze de date și biblioteci din țară și străinătate.

Drept dovadă a abilităților mele manageriale și organizatorice, voi face referire la calitatea mea de director al proiectului “Centrul de Infomare Europe Direct Bacău”, deținută în ultimii patru ani, care mi-a permis gestionarea eficientă a relațiilor cu parteneri ai Universității “Vasile Alecsandri” din Bacău de la nivel european (servicii administrative de la nivelul Comisiei Europene și al Parlamentului European) până la nivel regional și local (Județul Bacău și Municipiul Bacău). Ținând cont de natura specială a acestui proiect unic în peisajul academic românesc, am reușit să manageriez atât componenta de comunicare cu toate instituțiile implicate (instituții administrative, instituții de învățământ, organizații nonguvernamentale etc.) cât și pe cea de cercetare, datorită adaptabilității și capacității de transfer eficient al cunoștințelor pe linia comunicării oficiale. La nivelul facultății, mi-am dezvoltat și abilitățile de îndrumare a tinerilor cercetători prin coordonarea activităților unui cerc științific studentesc, a practicii de specialitate a masteranzilor și prin îndrumarea unor echipe editoriale în vederea realizării unor publicații colective.

A doua parte a tezei (**B-ii**) este mai puțin extinsă decât prima, dat fiind faptul că am considerat că o proiecție a tuturor fațetelor identității mele academice prin prisma activităților viitoare, la toate nivelurile dezvoltate în prima parte a tezei, ar putea deveni redundantă. Prin urmare, această parte include planul de dezvoltare a carierei profesionale, științifice și didactice, indicând, în principal, domeniile de cercetare pe care intenționez să le abordez în activitatea mea viitoare și prezentarea problemelor de actualitate asociate acestora. Principala direcție va fi aceea de prioritizare a domeniilor interdisciplinare de interes științific care prefigurează dezvoltarea unor noi proiecte individuale sau colaborative de cercetare aplicată.